

INSTITUT
DRUŠTVENIH NAUKA
BEOGRAD
INSTITUTE
OF SOCIAL SCIENCES
BELGRADE

Srbija i reformisanje instituta odgovornosti

Okrugli sto

ISBN 978-86-7093-224-1

Edicija

Knjige sažetaka

Izdavač

Institut društvenih nauka
Beograd, 2019.

Za izdavača

Dr Goran Bašić

Urednik

Dr Hajrija Mujović

Programski odbor

Dr Zorica Mršević
Dr Marta Sjeničić

Organizacioni odbor

Dr Ranko Sovilj
MA Sofija Nikolić Popadić

INSTITUT DRUŠTVENIH NAUKA
Centar za pravna istraživanja

Srbija i reformisanje instituta odgovornosti

III OKRUGLI STO

KNJIGA SAŽETAKA

BEOGRAD, 1. novembar 2019.

Upotreba glifosata i odgovornost institucija

Sofija Nikolić Popadić*, Marko Milenković**

Autorizacija upotrebe glifosata, supstance koja se široko koristi u proizvodnji pesticida, prethodnih godina predstavlja jedno od najizazovnijih pitanja zaštite zdravlja i životne sredine. Kroz ovaj slučaj prelamaju se neka od najvažnijih pitanja upravljanja u Evropskoj uniji i načina na koji njene institucije donose odluke. U skladu sa pravnim okvirom i politikom EU u ovoj oblasti, adekvatna i smanjena upotreba pesticida se odnosi na one čija je primena dozvoljena, međutim, postavlja se pitanje načina određivanja liste dozvoljenih supstanci koje se nalaze u tim sredstvima. Od 2017. godine, glifosat se nalazi u žiži interesovanja javnosti nakon kontroverzi oko usvajanja preporuke na kojoj je bila bazirana odluka za njegovu autorizaciju do 2022. godine. Ključnu dilemu predstavlja uticaj ove supstance na zdravlje ljudi nakon divergentnih nalaza ekspertske institucije u okviru Evropske unije i Svetske zdravstvene organizacije. Iako je 2015. godine Međunarodna agencija za istraživanje raka pri Svetskoj zdravstvenoj organizaciji ustanovila da je glifosat verovatno kancerogen za ljude, Evropska vlast za bezbednost hrane je preporučila da se izvrši autorizacija supstance što je naknadno i učinjeno. Paralelno, u Sjedinjenim Američkim Državama je presudama u slučajevima *DeWayne Johnson v. Monsanto* i *Edwin Hardeman v. Monsanto*, potvrđeno da je glifosat uzrok pojave kancera kod lica koja su primenjivala sredstva na bazi ove supstance. Imajući u vidu navedeno, pitanje odgovornosti institucija prilikom donošenja odluka koje mogu imati značajan uticaj na zdravlje stanovništva, kao što je to slučaj kod primene glifosata, privlači posebnu pažnju teorije. Konkretni slučaj je na evropskom nivou uticao na reformu regulatornog okvira i izmenu načina na koji nezavisne institucije koje okupljaju ekspertske kapacitete treba da postupaju u formulisanju preporuka za donosioce odluka. Ovo se posebno odnosi na način defi-

---

* master pravnik, istraživač saradnik Instituta društvenih nauka u Beogradu, Centar za pravna istraživanja, sofijanikolic@hotmail.com

** doktor pravnih nauka, naučni saradnik Instituta društvenih nauka u Beogradu, Centar za pravna istraživanja, mmilenkovic@idn.org.rs

nisanja obima i sadržine studija i učešća javnosti. U prilogu se sumiraju glavni aspekti debate, analiziraju najrelevantnije odluke institucija i izmene načina procene supstanci na evropskom nivou.

Ključne reči: glifosat, donošenje odluka, poverenje u ekspertizu, odgovornost institucija

CIP- Каталогизacija u publikaciji
Народна библиотека Србије

343.222(497.11)(048)

347.56(497.11)(048)

OKRUGLI sto Srbija i reformisanje instituta odgovornosti (3 ;
2019 ; Beograd)

Knjiga sažetaka / III okrugli sto Srbija i reformisanje instituta
odgovornosti, 1. novembar 2019., Beograd ; [organizator] Institut
društvenih nauka, Centar za pravna istraživanja ; [urednik Hajrija
Mujović]. - Beograd : Institut društvenih nauka, 2019 (Beograd :
RIC Grafičkog inženjerstva Tehnološko-metalurškog fakulteta).
- 40 str. ; 22 cm. - (Edicija Knjige sažetaka)

Tiraž 30.

ISBN 978-86-7093-224-1

а) Кривична одговорност -- Србија -- Апстракти б)
Професионална одговорност -- Србија -- Апстракти

COBISS.SR-ID 280220172